Horen ogv Wvggz tijdens Coronacrisis

Wettelijke regeling horen Wvggz (normale situatie)
Artikel 6:1, eerste, tweede en derde lid, Wvggz bepaalt:
1. De rechter moet betrokkene horen, tenzij betrokkene niet in staat of niet bereid is om zich te doen horen.
2. Het uitgangspunt is dat dat horen geschiedt in een door de rechtbank bepaalde locatie,
3. tenzij dat redelijkerwijs niet kan worden gevergd van betrokkene. In dat geval gaat de rechter naar betrokkene toe:
a. als uitgangspunt naar het huisadres van betrokkene,
b. tenzij hij in een accommodatie zit, dan gaat de rechter naar de accommodatie toe om betrokkene te horen.

De Wvggz kent een eigen regime wat betreft het horen van betrokkene om de rechtspositie van betrokkene te versterken ten opzichte van het regime in het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering (Rv). Dit regime houdt in dat betrokkene fysiek/face to face moet worden gehoord, ofwel op de rechtbank ofwel op zijn woon- of verblijfplaats. Dit regime is zo vormgegeven vanwege de kwetsbare positie waarin betrokkene zich vanwege zijn aandoening al bevindt, en ten aanzien van wie daarbij verplichte zorg wordt overwogen.
Dit geldt ook in een crisistijd, zoals thans het geval is met Corona/Covid 19. Daarbij geldt dat het belang van betrokkene zwaar weegt: een zorgvuldige uitvoering van de Wvggz brengt met zich dat als betrokkene, bijvoorbeeld door of vanwege zijn psychische stoornis, niet instemt met of niet in staat is om per telefonie of videobellen gehoord te worden, alsnog onderzocht moet worden of betrokkene niet alsnog ter plaatse kan worden gehoord, zij het met inachtneming van de geldende gezondheidsbeschermende maatregelen.

Horen tijdens Coronatijd
In Coronacrisistijd gelden de regels van de noodverordeningen en de gedragsregels van de MP:
Face to face contact is toegestaan mits:
-niet meer dan drie personen bij elkaar (dat vergt aanpassingen aangezien de betrokkene en advocaat, de rechter en de griffier ten minste zijn betrokken. Optie dat de griffier op afstand werkt)
-niemand heeft ziekteverschijnselen (gehad)
-er wordt 1,5 meter afstand gehouden + evt. extra beschermende maatregelen zoals een scherm.

Dat betekent dat het in beginsel met inachtneming van bovenstaande beschermende maatregelen mogelijk moet zijn om de hoofdregel van de Wvggz te volgen, namelijk dat iemand in persoon wordt gehoord, met name in instellingen. In de thuissituatie zal het lastiger zijn om beschermende maatregelen te treffen.

Voor de goede orde zij vermeld dat voor zittingen in het kader van de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten (Wzd) is gekozen om horen van deze kwetsbare groep ondanks de coronamaatregelen en het verbieden van bezoek in verpleeghuizen, toch mogelijk te maken. In de tweede modelnoodverordening is een uitzondering gemaakt voor Wzd-zittingen[1]. Voor GGZ-instellingen geldt een dergelijk bezoekverbod niet. Hiervoor geldt de

---

[1] **Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio (model maart)**

Artikel 2.9. Verboden toegang zorginstellingen en woonvormen ouderenzorg

1. Het is verboden om personen die niet noodzakelijk zijn voor de zorg toe te laten tot een door de zorginstelling beheerde zorgaccommodatie of een woonvorm in de ouderenzorg, tenzij sprake is van:
   a. bezoek aan een naaste in de stervensfase of vergelijkbare omstandigheden;
   b. structurele vrijwilligers;
   c. het gerechtelijk horen van een cliënt op grond van de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte personen.
2. Het is verboden om zonder toestemming van de zorginstelling aanwezig te zijn in een door die zorginstelling beheerde zorgaccommodatie of woonvorm in de ouderenzorg.

[2] https://www.ggzstandaarden.nl/richtlijnen/ggz-en-corona-richtlijn/richtlijn/5-voorkomen-van-besmetting/5-1-

GGZ-specifieke richtlijn[2]. Het houden van een zitting in een accommodatie is dus nog steeds mogelijk, onder de voorwaarden als hierboven beschreven.

Pas indien in een individueel geval vanwege een reële kans op besmetting een fysieke hoorzitting niet verantwoord is, kan telefonisch horen aan de orde zijn. Hier verdient beeldbellen de voorkeur, gelet op kwetsbare doelgroep en het belang om een zitting zoveel te benaderen. Dat bellen een alternatief is voor een zitting in persoon is in lijn met de recente beslissing van Rechtbank Rotterdam zie m.n. r.o. 3.6:
"Een dergelijke werkinstructie is een uitgangspunt. Daarvan kan de behandelend rechter afwijken als daartoe aanleiding bestaat op grond van bijzondere omstandigheden." (Rb Rotterdam 20 maart 2020, 593457 / HA RK 20-270) is bevestigd.

Falen alle verantwoorde pogingen tot fysiek horen, dan pas zou vastgesteld kunnen worden dat betrokkene onder deze bijzondere omstandigheden niet in staat wordt geacht om gehoord te worden.

Conclusie:

Op grond van de Wvggz is de afweging of iemand in persoon gehoord kan worden - uiteraard met inachtneming van de gedragsregels van de MP – of dat er via een beeldverbinding of telefonisch kan worden gehoord. Lukt dat beide niet, dan zou dat een omstandigheid kunnen zijn om af te zien van horen. Bij deze beslissing zou de duur van de machtiging meegewogen moeten worden (als er sprake is van een machtiging tot voortzetting van een crisismaatregel is de wettelijke maximale duur drie weken, een zorgmachtiging kan voor kortere duur afgegeven worden).

---

bezoek-voor-opgenomen-patienten